
KNIHOVNIČKA INFORMAČNÍHO BULLETINU NÁRODNÍ
PROTIDROGOVÉ CENTRÁLY

SVAZEK č. 1

LEGALIZACE DROG ? NE !

Národní protidrogová centrála
P R A H A

Publikace je určena pro výkonné pracovníky bezpečnostních služeb, poradců pro drogovou prevenci, poradce pro problémy rodičů a dětí a jiných organizací vládních i nevládních, zabývajících se problematikou drog v České republice.

Na základě hluboké analýzy činnosti Národní protidrogové centrály od roku 1991, ukončených případů, operativních informací a průzkumů vládních i nevládních organizací je možné konstatovat, že Česká republika se nachází v současnosti v etapě drogového boomu.

Tato oblast k sobě magicky přitahuje mimo seriózní odborníky a experty snažící se řešit tento problém jak z hlediska represe, tak i z hlediska prevence, bohužel i různé "specialisty" se zaručenými recepty a co je nejnebezpečnější, i poměrně širokou vrstvou zastánců různých liberalizačních, a v extrémních případech, i legalizačních snah v dané oblasti.

Zastánci legalizace drog v České republice mají mnoho nejrůznějších důvodů pro obhajování svého názoru. Jedno je však jasné, **legalizace drog** není řešením, ale kapitulací před problémy.

Zastánci těchto liberalizačních snah velice často argumentují negativním případem Spojených států amerických. Jsem velmi rád, že můžeme s laskavou pomocí naší partnerské služby v USA - **Drug Enforcement Administration** vydat tuto publikaci **DEA**, která nejenže vyvrací argumenty zastánců liberalizačních snah, ale zároveň shrnuje fakta a argumenty proti legalizaci a liberálním snahám v drogové oblasti.

Uvedená publikace je výsledek práce amerických odborníků z bezpečnostních služeb, zdravotnických zařízení a akademických kruhů, tedy sociální vrstvy intelektuálů Spojených států amerických v dané oblasti, které nelze v žádném případě podezřívat, že by chtěli omezovat svobodu slova, svobodu společnosti nebo dokonce podporovat jakékoliv totalitní tendence státu, což jsou argumenty některých zastánců liberalizačních snah v oblasti drog v České republice.

Používejte tuto publikaci tak, jak uznáte za vhodné. Je však nutné si uvědomit, že diskusi o legalizaci či liberalizaci drog nikdy nevyhrajeme, pokud budeme pasivně mlčet.

Vedoucí N P D C :

JUDr. Jiří KOMOROUS

INSTITUTE DEA A JEJÍ STANOVISKO

DEA je zcela zásadně proti legalizaci zakázaných drog.

Legalizace drog v jakékoliv formě by pravděpodobně způsobila:

- snížené vnímání rizik vyplývajících z užívání drog a nákladů na jejich užívání;
- zvýšení dostupnosti škodlivých drog a přístupu k nim;
- zvýšení poptávky, konzumace, ohrožení a návykovosti;
- odstranění postihů proti drogám, které jsou v současnosti prosazovány prostřednictvím legislativy.

Současné sociální problémy ve Spojených státech amerických, včetně kriminality a problémů spojených se zdravotnictvím a chudobou, jsou naprosto zásadní a dojde-li k legalizaci drog mohou se ještě zhoršit. Argumenty pro legalizaci drog jsou smutnou a hořkou nabídkou pro většinu labilních složek naší populace. Legalizace drog by zvýšila riziko i náklady jednotlivců, rodin a komunit a nenabídla by přitom žádné kompenzující výhody.

Když se úřad DEA dotázal pracovníků bojujících proti zneužívání drog, poradců pro prevenci a dalších osob, kterých se tato problematika dotýká, co přesně chtějí a potřebují, aby mohli účinně reagovat na otázky související s legalizací drog, jejich odpovědi byly jasné. Konstatovali: "Je nezbytně nutné, aby vešla ve známost fakta týkající se skutečných dopadů legalizace. Pomozte nám vysvětlit tuto tak komplexní problematiku našim rodinám, přátelům a spoluobčanům. Zformulujte tato fakta tak, aby jim všichni byli schopni rozumět".

Tato příručka je prvním pokusem zpracovat důvěryhodnou a ucelenou zprávu o rizicích a nákladech legalizace drog. Tyto poznatky jsou efektivní, pokud je šíří zástupci federálních orgánů USA, daleko účinnější však je, když jsou dále rozšiřovány v průběhu debaty o legalizaci na lokální úrovni.

Při řešení problematiky legalizace drog je nutno vzít v úvahu několik skutečností:

- Podle spolehlivých výzkumů veřejného mínění se většina amerických občanů a zákonodárců shoduje v názoru, že by se drogy neměly legalizovat.
- Při diskusi o legalizaci drog je důležité, aby všechny dostupné informace a zkušenosti byly zpřístupňovány široké veřejnosti. Toho lze dosáhnout kladením přímých a "tvrdých" otázek. Je nutné trvat na tom, aby diskuse byla založena na konkrétní definici realizace legalizace drog a ne jen na úrovni pouhé abstraktní teorie.
- Neztráčet víru v úspěch. Jedná se o dlouhodobou a náročnou záležitost. Je pravděpodobné, že společenská atmosféra se změní a prolegalizační argumenty vyjdou z módy. Protože debaty k tomuto problému se cyklicky opakují, je nutné nadále působit na obyvatelstvo. Všichni se musí dozvědět, že legalizace drog by byla devastující porážkou dlouhodobého úsilí s cílem, aby národ mohl žít svobodně a zdravě.

Fórum proti legalizaci drog

V srpnu 1994 se v Quantico ve Virgínii konalo dvoudenní Fórum proti legalizaci drog, které sponzorovala DEA. Této konferenci se zúčastnila řada specialistů v této oblasti. DEA se tímto způsobem pokusila shrnout a zpracovat dostupné argumenty proti legalizaci

drogy. Byly vytvořeny tři skupiny, které se zabývaly různými aspekty legalizační diskuse: sociálními a ekonomickými otázkami, zdravotními dopady a kriminalitou spojenou s násilím. Na závěr dvoudenního setkání předložili vedoucí skupin doporučení každé skupiny.

I když každá skupina dospěla ke konkrétním závěrům, všichni účastníci konference se zabývali také řadou obecných otázek a myšlenek:

- Ti, kteří se vyslovují proti legalizaci, musí působit pozitivně a projevovat důvěru, že jejich pozice je správná. Oponenti legalizace musí neustále klást otázky: o kolik vzroste počet osob závislých na drogách, jak bude vláda podporovat kariéru narkomanů a kdo bude hradit sociální, bezpečnostní a další náklady související s legalizací drog.
- Oponenti legalizace mají často problémy s tím, že jejich názory nejsou akceptovány. I když legalizaci drog obhajuje poměrně malý počet akademiků, vědců a jiných veřejných představitelů, účastníci konference se shodli, že zastánci legalizace při šíření svých názorů využívají hromadných informačních prostředků daleko efektivněji než mnohem větší skupina jejich odpůrců. Současná atmosféra frustrace společnosti v důsledku kriminality, násilí a ohrožení drogami podněcuje debaty o legalizaci drog, a proto není věnována adekvátní pozornost úspěchům v boji proti zneužívání drog. Přesto se účastníci konference shodli v názoru, že aktivně vedená kampaň proti legalizaci drog může být velmi účinná.
- Zastánci legalizace drog jsou skutečně silnými protivníky. Účastníci konference přiznali, že zastánci legalizace jsou všeobecně dobře připravení a důvěryhodní lidé, jejichž argumenty jsou zdánlivě dobře propracované. Zastánci legalizace drog při prosazování liberalizace drogové politiky efektivně využívají právníků a firem pro public relations.
- Chybná interpretace některých faktů negativně ovlivňuje průběh debaty. V rámci diskuse o legalizaci drog se uvádí, že náklady na řešení drogové problematiky jsou v USA příliš vysoké. Převládá veřejná nedůvěra v činnost vlády a přesvědčení o tom, že aktivity federálních organizací, které se tímto problémem zabývají, jsou roztržité a nekoordinované. Vyskytuje se také řada nesprávných informací o zahraničních zkušenostech s legalizací drog a systémem předepisování heroínu narkomanům. Účastníci konference zdůraznili potřebu zveřejnit poznatky o skutečné situaci ve Velké Británii, Nizozemsku a Švýcarsku, tj. v zemích, které k legalizaci drog přistoupily.
- Američané jsou drogovou problematikou frustrováni. I když se převážná většina Američanů domnívá, že legalizace není dobrým řešením, převládá velké zklamání ze současné situace, kdy bylo vynaloženo obrovské množství finančních prostředků na boj proti zneužívání drog, a přesto násilí a drogová kriminalita nezmizely. Účastníci konference uvedli, že většina Američanů se mylně domnívá, že zastánci legalizace pouze navrhují, aby se legalizovala marihuana, ale nemají představu o tom, jak dramatické dopady by měla legalizace kokainu a heroínu.
- Diskuse o legalizaci drog nesmí být vedena na abstraktní úrovni. Musí být z teoretických výšin přenesena do praktického života. Účastníci takovéto diskuse musí pochopit, že 70 % osob užívajících drogy je zaměstnaných, a proto řidiči školních autobusů, kteří vozí děti do školy, by mohli kouřit marihuanu, chirurg, který operuje, by mohl být pod vlivem kokainu, řidič, který jede po dálnici, by mohl být nafetovaný amfetaminem. Tato debata musí zřetelně demonstrovat, jaké důsledky by měla legalizace drog pro život obyčejných lidí.

Motivy zastánců legalizace drog

Některé sdělovací prostředky, odborné akademické vrstvy a mnoho frustrovaných Američanů chápou legalizaci drog jako alternativu, kterou je alespoň potřeba prodiskutovat. Na konferenci byly uvedeny některé faktory, které pravděpodobně mohou zastánce legalizace motivovat. Účastníci konference konstatovali, že většina z obhájců legalizace se snaží konzumaci drog společensky "normalizovat" a že již drogy údajně vyzkoušela bez podstatnějších negativních důsledků.

Někteří předpokládají možný finanční zisk státu z legalizace drog a ostatní se prostě snaží jen chránit právo jednotlivce užívat drogy. Koncepce legalizace se setkává s největší podporou u lidí, kteří věří v jednoduchá řešení problému zneužívání drog.

Otázky určené zastáncům legalizace drog

Účastníci Fóra proti legalizaci se shodli, že je potřeba klást zastáncům legalizace řadu otázek. Téměř nikdy se nediskutují konkrétní a specifické záležitosti realizace distribuce a prodeje legalizovaných drog. Místo toho se používá zjednodušující rétorika, která odmítá vážné úvahy o řadě otázek, které by bylo nutno vyřešit dříve, než by bylo možno realizovat jejich návrhy. A právě zde je závažná slabina prolegalizačních názorů. Účastníci konference navrhli, aby se neustále kladly následující otázky, které ilustrují povrchnost legalizační koncepce.

Měly by se legalizovat všechny drogy?

Kdo určí, které části populace budou mít přístup k legalizovaným drogám?

Budou drogy smět konzumovat pouze osoby starší osmnácti let?

Bude kokain, heroin, LSD a PCP k dispozici všem osobám, které o ně požádají?

Kdo bude prodávat drogy? Vláda? Soukromé společnosti?

Kdo bude zodpovědný za škody způsobené užíváním drog a činnost osob, které drogy konzumují?

Kdo bude soustřeďovat příjmy získané prodejem drog?

Jak bude kontrolován černý trh s levnějšími drogami?

Kdo ponese náklady související se zvýšeným užíváním drog ve společnosti?

Jak se bude v ekonomické sféře řešit absence pracovníků a ztráta jejich produktivity?

Bude specifická místní situace v užívání drog v regionech rozhodovat o tom, které drogy a kde se budou prodávat?

Jak se bude společnost starat a hradit společenské náklady v důsledku zvýšeného užívání drog, včetně nestability rodiny a zanedbávání péče o děti?

V případě legalizace drog budou nutné předpisy na léky v současné době kontrolované, jako např. antibiotika?

Budou se vyžadovat předpisy na legální drogy?

Může každý, bez ohledu na fyzické nebo zdravotní podmínky, obchodovat s drogami?

Jak bude regulován příliv osob do Spojených států, které budou přitahovány vidinou legálních drog?

Může být zahájen zkušební program legalizace drog ve vaší městské čtvrti na dobu jednoho roku?

Měla by být distribuční zařízení drog umístěna v centru již tak přetíženého města?

Hlavní zásady v boji proti legalizaci drog

Účastníci konference v Quantico, diskutující otázku legalizace, vytyčili deset hlavních zásad, které by mohly být vodítkem při argumentaci proti legalizaci drog. Tyto zásady jsou založeny na faktech, citacích a statistikách. Pravidelně však budou muset být aktualizovány, aby bylo zajištěno používání aktuálních informací při přípravě argumentace proti legalizaci.

ZÁSADA I.

Kriminalita, násilí a užívání drog spolu těsně souvisejí

Zastánci legalizace tvrdí, že kdyby byly drogy legalizovány, snížila by se zločinnost a násilí. Věří, že právě ilegální charakter produkce, šíření a konzumace drog způsobují zločinnost a násilí. Tvrdí, že drogové války, činnost gangů a zločiny související s drogami jsou výsledkem ilegální podstaty obchodu s drogami. Jsou přesvědčeni, že lidé užívající drogy páchají zločiny z důvodu získání finančních prostředků na drogy. Kdyby byly drogy vydávány legálně, zmizely by obrovské zisky z drog, související s jejich ilegálním postavením, stejně jako černý trh a kriminální aktivity spojené s potřebou získat peníze na nákup drog.

Účastníci Fóra proti legalizaci, kteří jsou specialisty v oblasti kriminality a násilí, nesouhlasili s názorem, že by se kriminalita a násilí snížily legalizací drog. Zastánci legalizace obecně prohlašují, že zločiny vesměs páchají pašeráci drog s cílem dosáhnout zisků. Většina regionálních policejních důstojníků má však zkušenosti, že zločiny se páchají nejen proto, že lidé chtějí kupovat drogy, ale ještě častěji proto, že lidé drogy konzumují. Nelze vyvrátit skutečnost, že užíváním drog se mění chování lidí a podněcuje jejich kriminální činnost.

Odborníci zabývající se problematikou drog jsou také přesvědčeni, že legalizace povede ke zvýšení dostupnosti drog, což se odrazí ve zvýšení konzumace. Užívání drog, zvláště kokainu, cracku, metamfetaminu a PCP, často přímo souvisí s násilným zločinným chováním. Existuje řada důkazů demonstrujících spojení mezi drogami, násilím a kriminalitou; stejně tak je přesvědčivě zdokumentováno i spojení mezi alkoholem a zločinností. Policie může potvrdit pravdivost tvrzení, že alkohol sehrává významnou roli především v případech násilí v rodině. Užívání drog by pouze rozšířilo statistické údaje týkající se kriminality, dokonce i v případě legálního prodeje drog.

Zastánci legalizace také zcela ignorují skutečnost, že osoby zapojené do drogových mafií jsou profesionální zločinci, kteří svou ilegální činnost po legalizaci drog rozhodně neukončí, pouze si najdou jiné zdroje nezákonného příjmu. Kriminální činnost by se v důsledku legalizace drog nesnížila, stejně jako po odvolání prohibice alkoholu nezdisaperovali gangsteři.

Účastníci konference diskutovali i nereálnost domněnky, že by legalizace drog odstranila černý trh a s ním související násilí. Existence černého trhu však velice závisí na stanovených parametrech legalizace, např. které drogy by byly legální, jaká by byla jejich koncentrace a která věková skupina by mohla drogy nakupovat. Pokud by byly drogy legální pouze pro osoby starší osmnácti let, distributoři drog by se zaměřili na osoby sedmnáctileté a

mladší. Kdyby byla legalizována pouze marihuana, distributoři drog by i nadále obchodovali s heroinem a kokainem.

Další příklady proti legalizaci drog:

- Zpráva uveřejněná 7.6.1994 v časopise Journal of the American Medical Association uvádí, že velký počet vražd v New York City souvisí s užíváním kokainu.
- Zpráva z dubna 1994, kterou zpracovalo středisko Drug and Crime Data Center and Clearinghouse pod názvem "Violent Drug-Related Crime" (Násilné zločiny související s drogami), uvádí, že drogy užívá mnoho zločinců. V roce 1991 byly procentuální údaje o odsouzených k trestu odnětí svobody z důvodu spáchání násilných trestných činů pod vlivem drog následující:
  - Násilné trestné činy: 28 %
  - Vraždy: 28 %
  - Sexuální trestné činy: 20 %
  - Loupeže: 38 %
  - Napadení: 23 %
- Údaje poskytované centrem National Institute of Justice (při Ministerstvu spravedlnosti Spojených států), které pracuje na programu Drug Use Forecasting (DUF - Prognózy užívání drog), také zdůrazňují propojení mezi zločinem a drogami. Podle průzkumu DUF, provedeného v roce 1993 mezi muži odsouzenými k trestu odnětí svobody a umístěnými ve věznicích v 23 amerických městech, se podíl osob, které užívaly minimálně jednu drogu, pohyboval od 54 % v Omaze do 81 % v Chicagu. Mezi ženami odsouzenými ke stejnému trestu a umístěnými ve věznicích ve 20 městech se tento podíl pohyboval od 42 % v San Antoniu do 83 % v Manhattanu.
- V květnu 1993 vydal úřad Bureau of Justice Statistics zprávu, která uvádí: "Užívání drog bylo běžné mezi odsouzenými k trestu odnětí svobody za krádeže, loupeže nebo trestné činy související s užíváním drog. Mezi osobami odpykávajícími si trest za krádeže nebo loupeže přibližně 6 osob z 10 užívalo drogy v měsíci předcházejícím zadržení pro spáchaný trestný čin; z toho asi 4 osoby z 10 byly pod vlivem drog i v době spáchání trestného činu.- Tato studie rovněž konstatuje, že v měsíci před spácháním trestného činu užívaly drogy častěji ženy odsouzené k trestu odnětí svobody než muži odsouzení ke stejnému trestu (54 % oproti 50 %) a ženy také byly častěji pod vlivem drog v době spáchání trestného činu (36 % oproti 31 %).
- Studie dále uvádí, že ve věkové skupině mužů od 18 do 49 let bylo spáchání násilného trestného činu desetkrát pravděpodobnější u těch osob, které v průběhu posledních let užívaly alkohol, marihuanu a kokain, než u osob, které tyto drogy nekonzumovaly (26,1 % oproti 2,7 %).
- MUDr. Mitchell S. ROSENTHAL, prezident největšího centra pro léčení drogové závislosti v New York City, zvaném Phoenix House, a předseda poradní rady pro užívání drog v New Yorku (New York State Advisory Council on Substance Abuse), jako jeden ze základních argumentů obhájců legalizace uvedl přesvědčení, že lidé užívající drogy jsou v podstatě normální. Doktor ROSENTHAL ve své přednášce v roce 1993 konstatoval, že drogy odstraňují zábrany, které pomáhají mnoha zdánlivě normálním osobám zachovávat normy běžného chování. "Závislá komunita samozřejmě nebude

prohlašovat, že společnost ohrožuje chování všech, kteří užívají drogy, nebo velké většiny z nich. Argument proti legalizaci drog se však opírá o existenci značného počtu lidí užívajících drogy, kteří již nejsou schopni kontrolovat své chování, a proto ohrožují ostatní společnost svým riskantním jednáním, agresivitou nebo rozšiřováním infekčního onemocnění AIDS."

- Organizace International Association of Chiefs of Police vydala v roce 1993 zprávu nazvanou "Violent Crime in America" (Násilné trestné činy v Americe). Tato zpráva uvádí, že "užívání drog a trestné činy, násilné i nenásilné, spolu souvisejí". Organizace National Crime Victimization uvádí, že v letech 1989 a 1990 bylo odhaleno více než 2 000 000 trestných činů spáchaných osobami pod vlivem drog nebo alkoholu, což představovalo 36 % v roce 1989 a 34 % v roce 1990 z celkového počtu násilných trestných činů zaznamenaných ve statistikách.
- Úřad Bureau of Justice Statistics ve svých statistikách uvádí, že 33 % odsouzených k trestu odnětí svobody a uvězněných ve státních vězeních a 40 % mladistvých umístěných ve státem provozovaných nápravných zařízeních připouští, že v době spáchání trestného činu byli pod vlivem ilegální drogy.
- Údaje poskytované úřadem Bureau of Justice Statistics uvádějí, že 79,6 % odsouzených k trestu odnětí svobody a 82,7 % mladistvých umístěných v dlouhodobých zařízeních pro mladistvé již drogy užívalo.
- Statistiky Ministerstva spravedlnosti udávají, že vzrůstá počet zadržených mladistvých, kteří užívají marihuanu. Údaje z 12 velkých městských oblastí ukazují prudký nárůst počtu mladistvých zadržených pro spáchání trestných činů, konzumujících marihuanu - z 16,5 % v roce 1992 na 26 % v roce 1993. Jde o silnou odrůdu marihuany, která má asi třikrát (a někdy i více) vyšší koncentraci účinné látky než marihuana ze 60. a 70. let.

ZÁSADA II.

zabezpečením zdravotní péče, jejichž řešení není stejně jako v případě zneužívání drog Udělali jsme velký pokrok ve snižování poptávky po drogách v USA. I když máme ještě velký kus cesty před sebou, není teď doba na to, abychom se svého úsilí vzdali.

Zastánci legalizace tvrdí, že se boj proti drogám ve skutečnosti vyhrát nedá. Často argumentují tím, že lidé drogy stále užívají, že jsou stále stejně rozšířené a že snahy tuto skutečnost změnit jsou jen ztrátou času.

Účastníci konference vyjádřili nesouhlas s názorem, že by se mělo přestat argumentovat proti legalizaci jen proto, že lidé drogy stále konzumují. Odborníci potvrdili, že v minulých patnácti letech bylo dosaženo mnoha pozitivních cílů v oblasti snižování poptávky po drogách, i když zprávy o těchto úspěších se často přecházejí bez povšimnutí. Drogový problém nevznikl přes noc, a bude proto trvat řadu let, než se ho podaří eliminovat. Legalizace drog však v žádném případě není řešením.

USA čelí řadě problémů spojených s ilegální migrací, snižující se úrovní vzdělávání či jednoduché. Nelze však na hranicích země vyvěsit nápisy, že se stát vzdává a že může začít neomezený příliv přistěhovalců, nebo vyhlásit trvalé prázdniny, protože vzdělávací systém selhal. Nelze jen lomit rukama nad problémem AIDS a přestat hledat lék. Přístup k potřebě snížit poptávku po drogách musí být přinejmenším stejný, jako přístup k řešení ostatních národních zájmů.

Další příklady proti legalizaci drog:

- Přehled o spotřebě drog v roce 1994, vypracovaný střediskem National Household Survey on Drug Abuse, přesvědčivě dokazuje, že užívání drog se v letech 1979 až 1994 významně snížilo.
- V roce 1994 bylo podle průzkumu 13 milionů Američanů aktuálními konzumenty nelegálních drog (tj. užívali drogy v průběhu měsíce před provedením průzkumu). Přesto se počet osob užívajících nelegálně drogy od doby největšího rozšíření drog v roce 1979 (24 milionů) neustále snižuje.
- Počet osob, které v současné době konzumují kokain, byl odhadnut na 1,4 mil., což představuje mírný nárůst oproti odhadovanému počtu 1,3 mil. osob v letech 1993 a 1992. Jedná se však o velký pokles oproti 5,3 mil. osob závislých na kokainu v roce 1985.
- Od roku 1979 se užívání nezákonných drog snížilo u osob ve věku od 12 do 17 let, od 18 do 25 let a od 26 do 34 let. U věkové skupiny nad 35 let se však počet konzumentů drog zvýšil.
- Podle studie Monitoring the Future Study v roce 1994 konzumovalo 19 % dotázaných marihuanu. Obdobný číselný údaj u dotázaných v roce 1980 byl podstatně vyšší - 33,7 %.

ZÁSADA III.

Legalizace drog povede ke zvýšení jejich konzumace

Základním argumentem pro zastánce legalizace je prohlášení, že legalizováním nelegálních drog by nedošlo ani k nárůstu konzumace těchto látek ani ke zvýšení počtu osob na drogách závislých. Zastánci legalizace prohlašují, že mnoho lidí užívá drogy v rozumné míře a že mnoho lidí by jejich konzumaci odmítlo, stejně jako se dnes vyhýbají alkoholu a tabáku.

Účastníci Fóra proti legalizaci se jasně vyjádřili, že kdyby byly drogy dostupné, jejich spotřeba i počet osob závislých na drogách by se zvýšily. Legalizace drog zahrnuje poznatek, že užívání drog (stejně jako tabáku a alkoholu) je přípustné a tím iniciuje užívání drog i mezi lidmi, kteří v současné době drogy neužívají. Jako příklad je možno uvést, že když se odstranila sociální tabu o předmanželském sexu, počet nelegitimně narozených dětí v USA prudce vzrostl.

Ve Spojených státech byly na počátku 20. století drogy rozšířené, dostupné, levné a legální. Některé drogy se dokonce daly objednávat podle katalogu. Ale Američané si uvědomili, že tyto legalizované drogy škodí jak jednotlivcům, tak i celé společnosti, a proto byly vydány zákony o drogách. Odborníci jsou přesvědčeni, že legalizace drog by snížila vnímání rizika, které je v současné době s užíváním drog spjato. Podle účastníků konference by se vláda měla snažit ochránit občany před látkami a činnostmi, které škodí jim, komunitě i společnosti.

Další příklady proti legalizaci drog:

- Dr. Herbert Kleber ze střediska Centre on Addiction and Substance Abuse, prominentní psychiatr z Yale University a bývalý zástupce ředitele pro snižování poptávky po drogách v organizaci Office of National Drug Control Policy, ve svém článku uveřejněném v roce 1994 v časopise New England Journal of Medicine uvedl, že klinické údaje podporují předpoklad, že legalizací by se spotřeba drog zvýšila. Dr. KLEBER

konstatoval: "V USA je 50 milionů osob závislých na nikotinu, 18 milionů na alkoholu a téměř 2 miliony na kokainu. Kokain je však mnohem více návykovější drogou než alkohol. Kdyby byl kokain legálně dostupný, jako je v současné době alkohol a nikotin, počet osob závislých na kokainu by pravděpodobně vzrostl na 20 až 25 milionů."

- Britská zkušenost s běžně dostupným heroinem ukazuje nárůst jeho spotřeby a závislosti. Velká Británie umožnila lékařům předepisovat narkomanům heroin. V polovině osmdesátých let nastal explozivní nárůst počtu osob závislých na heroinu, který se ročně zvyšoval přibližně o 30 %. Podle uznávaného britského lékařského časopisu Lancet z 9. ledna 1982 bylo v roce 1970 registrováno 2657 osob závislých na heroinu, zatímco v roce 1980 již 5107. V tomto programu však osoby užívající heroin potřebovaly k získání drogy povolení lékaře. Pokud by si každý mohl bez jakéhokoliv omezení koupit heroin ve státním obchodě, velmi pravděpodobně by došlo k prudkému nárůstu počtu narkomanů.
- Legalizaci zažili "na vlastní kůži" také obyvatelé Aljašky, když Nejvyšší soud Aljašky v roce 1975 rozhodl, že stát nemá právo zasahovat do osobního vlastnictví a postihovat osoby přechovávající marihuanu pro vlastní potřebu. Postih za přechovávání a užívání drog byl povolen pouze v případě, kdy množství přechovávané drogy bylo větší než čtyři unce, a to ve státě, jehož příznivé klimatické podmínky dovolují v krátkém vegetačním období vyprodukovat obzvláště silnou marihuanu. Rozhodnutí soudu bylo mnoha obyvateli Aljašky interpretováno jako signál, aby začali marihuanu konzumovat. Podle studie, kterou provedla University of Alaska v roce 1988, marihuanu v tomto státě konzumoval dvojnásobný počet mladistvých ve věku od 12 do 17 let, než byl americký průměr. I když obyvatelé Aljašky vždy inklinovali k prosazování osobní svobody, odhlasovali v roce 1990 opět zavedení postihu za přechovávání marihuany. Přesvědčili se, že nárůst spotřeby byl příliš velký na to, aby byl adekvátní pocitu rozsáhlejší osobní svobody.
- MUDr. Robert L. DuPONT, bývalý ředitel ústavu National Institute on Drug Abuse, zvažoval ve své přednášce v roce 1994 důsledky, které by legalizace měla v oblasti míry konzumace drog. Jednoznačně konstatoval, že legalizace drog by vedla ke zvýšení počtu jak osob užívajících drogy, tak i sociálních škod v důsledku jejich užívání. Podle doktora DuPONTa aktuální světové zkušenosti s alkoholem a tabákem zcela jasně potvrzují negativní stránky legalizace. "Legalizace jakýchkoliv drog vede k velkému nárůstu užívání legalizovaných drog. Legalizace slibuje snížit vysoké náklady na boj proti zneužívání drog, ale nesporně způsobí nevyhnutelný nárůst nákladů, které společnost bude muset vynaložit v souvislosti s legálním užíváním drog," prohlásil DuPont.

ZÁSADA IV.

Příjmy plynoucí ze zdanění legalizovaných drog by nepokryly zvýšené sociální výdaje

Oblíbeným argumentem pro podporu legalizace drog je tvrzení, že školství, zdravotnictví, výstavba silnic atd. by byly financovány z daní, které by mohly být po legalizaci drog zavedeny.

Účastníci konference byli nesmírně skeptičtí z hlediska přesvědčení o značném příjmu z daní z drog. Proto se rozhodli vyzvat zastánce legalizace, aby objektivně posoudili relaci mezi množstvím příjmů, které by bylo možné potenciálně získat zdaněním legalizovaných drog, a výdaji na sociální problémy, k jejichž zvýšení by po legalizaci došlo. Když zastánce legalizace požádali, aby uvedli konkrétní údaje, nedostali žádnou odpověď. Berou zastánci legalizace v úvahu narušení daňové základny a disciplíny, k němuž by došlo,

protože stále větší počet občanů by nebyl schopen pracovat z důvodu drogové závislosti? A k tomuto ztrátovému faktoru je nutno přidat výdaje na sociální a zdravotní podpory pro nezaměstnané.

Také náklady na zdravotní a sociální péči by se po legalizaci drog zvýšily. Účastníci konference konstatovali, že náklady na léčení drogové závislosti - dlouhodobé hospitalizace v souvislosti s užíváním drog a léčení následků rodinných konfliktů - by značně zatížily již tak tvrdě zkoušený zdravotnický systém.

Zastánci legalizace by měli zodpovědět otázku, zda by údajné zisky z legalizace drog stačily k vyrovnání škod souvisejících se zvýšenou mírou poškození novorozenců, ztrátou produktivity práce, zvýšeným počtem úmrtí na silnicích a při průmyslových nehodách, rostoucí agresivitou v rodinách a dalšími problémy, které by vedly k sociálnímu rozkladu celé společnosti. Kolik jsou ochotni za legalizaci zaplatit?

Další příklady proti legalizaci drog:

- Dr. William OLSON, bývalý zástupce ministerského předsedy pro mezinárodní drogové otázky (Deputy Assistant Secretary of State for International Narcotics Matters), analyzoval obrovský rozsah sociálních nákladů, jimiž jsou v současnosti zatěžováni daňoví poplatníci v důsledku zneužívání drog. Ve svém eseji z roku 1994 "Drug Legalization: Getting to No" uvedl následující údaje:
- 25 až 60 % bezdomovců jsou narkomani, jejichž sociální podmínky jsou do značné míry výsledkem závislosti a neschopnosti zacházet s penězi nebo činit rozumná a přiměřená rozhodnutí. Ve stále větší míře jsou podporováni na účet veřejnosti.
- Z celkového počtu 1,2 až 1,5 milionu mladistvých na útěku užívá drogy 75 až 80 % osob.
- Z celkového počtu osob závislých na drogách je 35 až 50 % mentálně postižených, z nichž 50 až 60 % užívá crack a kokain. Z velké části jsou podporováni z veřejných zdrojů.
- Během těhotenství užívá drogy 11 % mladých žen.
- Z celkového počtu živě narozených dětí se 2,5 %, tj. přibližně 100 000 dětí, rodí se závislostí na kokainu. Tyto děti mají snížené intelektuální schopnosti a trpí emocionálními problémy.
- Roční náklady na financování zdravotní péče o narkomany představují částku 50 mld. USD. Tyto výdaje s legalizací nezmizí.
- V USA je přibližně 500 000 osob užívajících heroin a 2 miliony osob užívajících jiné drogy. Péče o tyto narkomany je pro společnost stále náročnější.
- Jako další příklad je možno uvést, že legalizace hazardních her nezlikvidovala ilegální hazardní hry. Díky legalizovanému hazardu však vznikla zcela nová skupina osob, které nejsou schopny ovládat svou touhu hrát.

ZÁSADA V.

Neexistují žádné přesvědčivé lékařské důvody pro předepisování marihuany nebo heroinu nemocným

Existuje názor, že i když nejsou široké veřejnosti dostupné v současné době kontrolované drogy, zvláště marihuana a heroin, mohly by se tyto drogy používat k tlumení bolesti. Argumenty o lékařském využití marihuany se často používají jako úvod k legalizační debatě. Argumenty založené na lékařských hlediscích mohou získat velkou veřejnou

podporu, protože se neinformovanému posluchači zdají vysoce odborné. Odborníci se však shodli, že tyto otázky jsou z hlediska skutečného problému pouze okrajové.

Lékařské argumenty pro i proti předepisování marihuany a heroínu nemocným jsou samozřejmě nejlépe diskutovány přímo mezi lékaři. Je však nutno vzít v úvahu, že marihuana byla jako lék odmítnuta americkou lékařskou asociací American Medical Association a dalšími sdruženími, např. American Glaucoma Society, American Academy of Ophthalmology, International Federation of Multiple Sclerosis Societies a American Cancer Society.

Žádná z amerických zdravotnických asociací nepovažuje marihuanu za lék. Prohlášení vydaná těmito organizacemi vyjadřují znepokojení nad škodlivými účinky drog a pozastavují se nad absencí seriózního výzkumu, který by přesvědčivě demonstroval, že drogy mohou způsobit více škody než užitku.

Organizace International Federation of Multiple Sclerosis Societies například ve svém prohlášení vydaném v roce 1992 jejím výborem Therapeutic Claims Committee uvedla: "Je nutné provádět další studie, aby bylo možno potvrdit, zda má marihuana skutečně klinicky příznivé účinky na roztroušenou sklerózu. Z hlediska možných toxických účinků při dlouhodobém užívání ji však nelze doporučit. Podle názoru výboru neexistuje žádný vědecky přijatelný důvod pro použití této terapie, která nebyla nikdy ověřena objektivně kontrolovanými testy. Dlouhodobé užívání marihuany by mohlo být spojeno s vážnými vedlejšími účinky."

K vážným vedlejšími účinkům marihuany patří:- snížená schopnost T-buněk bojovat s infekcemi, což negativně ovlivňuje imunitní systém;- opožděná puberta u mladých mužů a žen; - nízká porodní váha a nejrůznější zdravotní problémy dětí, které se rodí ženám užívajícím marihuanu během těhotenství.

V červenci roku 1995 uspořádalo Ministerstvo zdravotnictví USA první výzkumnou konferenci týkající se marihuany. Na konferenci byly zveřejněny nové informace o dlouhodobých nebezpečích užívání marihuany, např.:

- PhDr. Peter FRIED z Carleton University v Ottawě zjistil, že užívání marihuany během těhotenství má škodlivé účinky na intelektuální schopnosti dětí ještě po deseti i více letech po narození.
- PhDr. Billy MARTIN z Virginia Commonwealth University dokázal pokusy na zvířatech, že nucené užívání marihuany může vyvolat závislost podobně jako u jiných nelegálních drog.
- PhDr. Roger ROFFMAN a PhDr. Robert STEPHENS, z University of Washington dokázali, že marihuana může způsobit vážné dýchací potíže u osob, které po dlouhodobém užívání marihuany chtějí konzumaci ukončit.

V prohlášení American Medical Association (AMA) se o marihuaně mimo jiné uvádí : "AMA je přesvědčena, že marihuana je nebezpečná droga." Tento názor AMA není nový; byl přijat již v roce 1969 a znovu potvrzen v roce 1994.

Další příklady proti legalizaci drog:

- Podle federálního zákona známého jako Controlled Substances Act (CSA) jsou legálně užívané drogy rozděleny do pěti kategorií. Do kategorie I jsou například zařazeny drogy s vysokým potenciálem návykovosti, které nejsou v současné době ve Spojených státech používány k lékařským účelům. Do kategorie V patří drogy s nízkým potenciálem návykovosti, které jsou v současné době ve Spojených státech využívány k lékařským účelům. Heroin a marihuana jsou zařazeny do kategorie I; kokain, který se někdy používá

jako lokální anestetikum, do kategorie II. Velká část diskusí o lékařském využití dosud terapeuticky nepovolených drog se týká problematiky nahrazení morfia heroinem a podávání marihuany pacientům s nemocí AIDS a zeleným očním zákalem nebo používání marihuany při léčení vedlejších účinků chemoterapie.

- Požadavek petice na zařazení marihuany do méně restriktivní kategorie drog podle zákona CSA byl 29. prosince 1989 zamítnut tehdejším administrátorem DEA panem Johnem C. LAWNeM. Odvolací soud USA nařídil další jednání, aby se vyjasnily případné nejasnosti této záležitosti. Administrátor Robert C. BONNER, který nastoupil po LAWNovi, vypracoval a vydal nové nařízení 26. března 1992. "Marihuana není lékem podle žádného moderního vědeckého standardu," uvedl Bonner ve svém dokumentu.

Dne 18.2.1994 odvolací soud toto nařízení jednomyslně podpořil. "Zkoumáním tohoto dokumentu jsme se přesvědčili, že rozhodnutí administrátora DEA jsou podpořena dostatečným důkazním materiálem," konstatoval soud a citoval "svědectví řady odborníků o tom, že lékařská hodnota marihuany nikdy nebyla prokázána v žádné seriózní vědecké studii".

ZÁSADA VI.

Legalizace drog a odstranění právních postihů v otázce drog se v jiných státech ukázaly jako naprosto nevhodné.

Zkušenosti řady zemí, včetně Velké Británie, Nizozemska a Švýcarska, se často uvádějí jako důkaz toho, že jiné národy dokázaly úspěšně kontrolovat užívání drog tím, že vyhradily oblasti, kde mohou narkomané drogy získávat a užívat. MTV nedávno uvedl dokumentární pořad o drogové problematice, v němž bylo prezentováno, že kavárny v Amsterdamu jsou jednou z hlavních součástí kontrolované a úspěšné drogové politiky, která umožňuje mladým Evropanům vychutnat požitek spojený s konzumací marihuany.

Zastánci legalizace nemohou pochopitelně využít faktu, že když byly v minulosti drogy ve Spojených státech již jednou legální, levné a dostupné, byl jejich negativní dopad na společnost tak značný, že byly vytvořeny legislativní normy, které postavily drogy mimo zákon. Argumenty pro legalizaci drog ignorují historii Spojených států a ukazují Velkou Británii, Nizozemsko a Švýcarsko jako země otevřené a svobodné, kde je povoleno užívání drog, které není doprovázeno žádnými nežádoucími účinky. Účastníci konference v Quantico však vyjádřili přesvědčení, že je důležité analyzovat zahraniční zkušenosti s liberálním přístupem k drogám a liberalizovanou drogovou politikou.

Velká Británie se pokusila o předepisování heroinu, ale tento pokus vzdala. Až do poloviny šedesátých let měli britští všeobecní lékaři povoleno předepisovat heroin určitým vrstvám narkomanů. V průběhu tohoto experimentu však vznikla drogová scéna mladistvých, která se podstatně lišila od drogové scény starších narkomanů, což uvedl ve svém článku "Against the Legalization of Drugs" v roce 1990 James Q. WILSON.

Britský systém nefungoval. Konzumace drog se zvyšovala, zvláště mezi mladistvými, a mnoho narkomanů se rozhodlo bojkotovat legální experiment a nakupovat dále heroin u překupníků. V roce 1983 začala V. Británie přecházet na metadon a přestala na klinikách poskytovat heroin, což způsobilo, že stále více narkomanů odcházelo za heroinem k jiným zdrojům. Podle Johna KAPLANA ze Stanford University se počet narkomanů zvýšil na pětinasobek. James Q. WILSON uvádí, že pokus britské vlády o kontrolovanou distribuci heroinu skončil přinejmenším třicetinasobným nárůstem počtu narkomanů v průběhu deseti let.

Nizozemsko má i přes svůj regulovaný program problémy. Nizozemští prokurátoři mají velkou volnost při rozhodování, zda stíhat nebo ignorovat osoby vlastníci malé

množství drogy pro osobní použití. V praxi se však například marihuana a hašiš kupují zcela otevřeně a konzumují se v kavárnách.

Zdravotnická organizace Amsterdam Municipal Health Service v roce 1992 prokázala nárůst počtu závislých osob, který je možno vysvětlit významným zvýšením nabídky heroinu, což vedlo k poklesu cen této drogy až o 75 %.

Švýcarsko se stalo přitažlivou zemí pro narkomany z celého světa. Jedna z hlavních zkušeností, kterou evropské státy získaly, je skutečnost, že zvýšená tolerance v otázce konzumace drog přivede do země mnoho nevídaných hostů. V roce 1987 povolilo město Curych užívání a prodej drog v části města zvané Platzspitz, přezdívané "Park jehel". O pět let později byl experiment ukončen vzhledem k neúnosnému přílivu narkomanů a rostoucímu počtu úmrtí a násilných trestných činů. V roce 1992 mluvčí radnice v Curychu Andres OHLER v rozhovoru pro New York Times prohlásil, že počet pravidelných narkomanů na Platzspitz vzrostl z několika set v roce 1987 na 20 000. Po uzavření Platzspitzu se cena heroinu v Curychu zdvojnásobila.

Další příklady proti legalizaci drog:

- V dubnu 1994 podepsala řada evropských měst rezoluci nazvanou "European Cities Against Drugs" (Evropská města proti drogám), která je známá jako stockholmská rezoluce. V rezoluci se uvádí: "Požadavky na legalizaci nezákonných drog by se měly posuzovat ve světle aktuálních problémů, které nás dovedly až k pocitu bezmoci. Řešením situace však není zpřístupnění, zlevnění a akceptování konzumace škodlivých drog. Pokusy o legalizaci skončily nezdarem. Jsme přesvědčeni o tom, že legalizace drog by naše problémy dlouhodobě zhoršovala. Tím, že společnost rozhodne o legalizaci drog, dá současně najevo, že v dané situaci rezignovala. Signatáři této rezoluce proto chtějí dát jasně najevo svou pozici tím, že budou odmítat návrhy na legalizaci nezákonných drog."

Signatáři rezoluce poukazují na příslušné mezinárodní dohody, které požadují, aby národy "chránily děti před nezákonným užíváním narkotik" a konstatují: "...odmítáme veškeré požadavky na legalizaci nezákonných drog... Žádáme, aby naše vlády respektovaly a s konečnou platností realizovaly obsah již podepsaných konvencí a dohod, které se týkají drog."

Rezoluci podepsaly: Berlín, Stockholm, Budapešť, Dublin, Gdaňsk (Polsko), Göteborg (Švédsko), Helsinky, Paříž, Lugano (Švýcarsko), Madrid, Malmö (Švédsko), Moskva, Oslo, Praha, Londýn, Reykjavík (Island), Riga (Litva), Petrohrad (Rusko), Talin (Estonsko), Valletta (Malta) a Varšava.

- Studie vypracovaná městskou radou v Rotterdamu (Rotterdam Municipal Council) uvádí, že počet mladých lidí závislých na kokainu se v Rotterdamu výrazně zvýšil. Přibližně 3,3 % z celkového počtu obyvatel Rotterdamu ve věku od patnácti do devatenácti let užívá kokain.

Také násilné trestné činy jsou v Nizozemsku velkým problémem. Studie z roku 1992 o obětech zločinů ve dvaceti převážně evropských zemích řadí Nizozemsko na první místo v Evropě v počtu případů napadení a ohrožení.

Nizozemská bezpečnostní služba (Dutch Criminal Intelligence Service) v roce 1992 v Nizozemsku evidovala 104 případy úmrtí způsobené střelnou zbraní (oproti 73 v roce 1991). Téměř všechna úmrtí souvisela s drogami. Od roku 1988 se také každým rokem neustále zvyšuje počet krádeží.

V Nizozemsku, které má rozlohu menší než Západní Virginie, existuje více než 50 klinik dodávajících narkomanům závislým na heroinu metadon; pachatelé násilných

trestných činů pod vlivem drog tvoří velkou část z celkového počtu odsouzených a umístěných v nizozemských nápravných zařízeních.

ZÁSADA VII.

Alkohol způsobil v USA závažné problémy ve zdravotnictví, sociální sféře a v otázce kriminality. Legalizované drogy by tuto situaci mohly pouze zhoršit

Řada obhájců legalizace drog srovnává užívání drog s konzumací alkoholu, ale z tohoto porovnávání vyvozuje chybné závěry. Někteří lidé často konzumují malé množství vína nebo piva, aniž by se dostali do stavu mentální neschopnosti. To se však nedá říci o užívání drog, kde pointou konzumace je dosažení intoxikace. Přesnější analogie by musela srovnat užívání drog s opilostí. Ale i takováto analogie by přesně nevystihovala situaci, neboť drogy jsou mnohem více návykové než alkohol. Dr. Mitchell ROSENTHAL např. uvádí, že pouze 10 % konzumentů alkoholu se stane alkoholiky, zatímco narkomany se stane až 75 % osob, které pravidelně užívají nezákonné drogy.

Zastánci legalizace správně tvrdí, že alkohol zabíjí mnohem více Američanů než ilegální drogy a že v souvislosti s konzumací alkoholu jsou vyšší také aktuální sociální a finanční dopady. Poukazují na to, že velký počet osob alkohol nekonzumuje, a z toho vyvozují, že velký počet Američanů by se také mohl vyhnout drogám. Konstatují, že stejně jako léčebné programy pro alkoholiky, by se měly více zpřístupnit léčebné programy pro narkomany.

Odborníci, kteří se zúčastnili Fóra proti legalizaci drog, poukázali na přetížený systém zdravotní a sociální péče v USA, který není schopen zabývat se všemi problémy spojenými s konzumací alkoholu. Legalizované drogy by tyto problémy dále zkomplikovaly, neboť by zvýšily zatížení systému zdravotní a sociální péče. Konzumace alkoholu v USA způsobila obrovské problémy konzumentům této legální drogy, včetně souvisejících sociálních problémů. Zastánci legalizace by společnost přivedli ke znásobení současných problémů tím, že by vytvořili novou sociální vrstvu Američanů závislých na drogách.

Ve dvacátých letech zastánci odvolání prohibice tvrdili, že legalizací konzumace alkoholu se sníží kriminalita a vyřeší další sociální problémy. V současnosti však je v USA asi 11 milionů alkoholiků nebo problémových alkoholiků, jejichž chování přispělo ke ztrátě produktivity na pracovištích, úmrtím na silnicích, poškozením plodu v době těhotenství žen, násilí v rodině a jiným kriminálním aspektům. Kdyby se zlegalizovaly drogy, uvedený počet osob a problémy by se dále zvýšily.

Za zcela reálný předpoklad je možno uvést názor, že legalizované drogy by konzumovalo více lidí. Tím by se zvýšily náklady na sociální a zdravotní péči a došlo by k nárůstu trestné činnosti.

Další příklady proti legalizaci drog:

- V květnu 1993 kancelář Bureau of Justice Statistics uveřejnila zprávu pod názvem "Survey of State Prison Inmates", která uvádí, že 32 % odsouzených k trestu odnětí svobody spáchalo svůj trestný čin pod vlivem alkoholu. Více než dvě pětiny osob usvědčených z vraždy nebo přepadení spáchaly trestný čin pod vlivem alkoholu nebo alkoholu a drog.
- Podle zprávy National Household Survey on Drug Abuse bylo v roce 1993 těžkými alkoholiky 11 milionů Američanů. Tento počet se od roku 1985, kdy bylo v USA evidováno 12 milionů těžkých alkoholiků, podstatně nezměnil. Uvedená zpráva konstatuje, že "z 11 milionů těžkých alkoholiků v roce 1993 užívalo 26 % osob (3 miliony) také zároveň nelegální drogy." Zpráva dále uvádí: "Kuřáci jsou mnohem

náchylnější k tomu, aby se stali těžkými alkoholiky nebo narkomany. V roce 1993 bylo mezi kuřáky 11 % těžkých alkoholiků a 12 % osob užívalo drogy."

- Ve zprávě Brandeis University z roku 1993 se uvádí, že Spojené státy vydaly celkem 10,5 mld. USD na zdravotní péči související s konzumací alkoholu.
- Roční ztráty produktivity v důsledku konzumace alkoholu jsou odhadovány na 140 až 210 mld. USD.- V roce 1993 zemřelo při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu 17 461 osob.
- Ředitel Úřadu pro drogovou kontrolu (Office of Drug Control Policy) v Michiganu Robert PETERSON konstatuje: "Roční výše společenských nákladů v souvislosti s konzumací alkoholu je v USA odhadována na 100 mld. USD, což značně převyšuje příjmy ze zdanění alkoholu, které jsou přibližně 18 mld. USD." Další krutou daní je více než 300 úmrtí denně v důsledku konzumace alkoholu.

ZÁSADA VIII.

Výdaje na drogovou kontrolu jsou malou částí rozpočtu USA a ve srovnání s výdaji na konzumaci drog jsou minimální

Zastánci legalizace prohlašují, že USA utratily miliardy dolarů za regulaci produkce, přepravy a užívání drog s minimálními pozitivními výsledky. Podle jejich názoru by se finanční prostředky vynaložené na regulaci drog měly investovat do jiných, produktivnějších aktivit. USA učinily ve snižování poptávky po drogách v posledních patnácti letech velký pokrok. Kdyby se nevynaložily relativně nízké částky z federální pokladny, užívání drog a související sociální výdaje by byly daleko vyšší. Konzumace drog se v letech 1979 až 1993 značně snížila.

Účastníci Fóra proti legalizaci nesouhlasili s názorem, že finanční prostředky, které by se údajně ušetřily, kdyby se neinvestovalo do řešení drogového problému, by se daly lépe využít v sociální a vzdělávací oblasti. Ve srovnání s podporou jiných národních priorit jsou však výdaje na regulaci drog minimální. Ve snižování poptávky po drogách dosáhly USA značného úspěchu a vynaložené prostředky byly využity efektivně.

Zastánci legalizace používají jednoduchý argument, že legalizací drog by se velké sumy peněz vynakládané na prosazování zákona o potírání drog mohly přesunout do jiných oblastí a vyřešit sociální problémy. Otázku výdajů souvisejících s regulovaným prodejem legalizovaných drog však nechávají nezodpovězenou. Ignorují i otázky týkající se čistoty, koncentrace a kvality legálních drog a s tím souvisejících výdajů.

Při zvažování problému legalizace drog je nutno konkrétně zodpovědět otázky typu: Nakupovaly by se suroviny na tyto drogy z tradičních zdrojů, nebo by USA produkovaly vlastní marihuanu, koku a opium? Vyplácela by vláda farmářům příspěvky na produkci těchto plodin?

Zastánci legalizace se také úmyslně nezmiňují o tom, jak vyřešit otázku prodeje drog mladistvým v případě, že by byly pro ně nepřístupné. Co je však důležitější - ve svých zjednodušujících argumentech opomíjejí podstatné zvýšení sociálních výdajů spojené se značným zvýšením počtu osob užívajících drogy. Legalizace by vedla také ke snížení produktivity práce, což by mělo za následek zvýšení ceny zboží. Objevila by se nová skupina osob, které by nebylo možno zaměstnat vzhledem k jejich drogové závislosti.

Další příklady proti legalizaci drog:

- V roce 1995 vláda USA vydala více než 13 mld. USD na regulaci drog, včetně výdajů na léčení, vzdělávání, osvětu, prosazování zákona a mezinárodní aktivity.

- Ztráty USA v důsledku snížení produktivity práce osob konzumujících drogy jsou odhadovány ve výši 60 až 100 mld. USD ročně.
- Vláda USA každoročně vynakládá miliardy dolarů na jiné národní priority. V průběhu fiskálního roku 1995 vydala 243,4 mld. USD na obranu, 350 mld. USD na sociální zabezpečení, 61,6 mld. USD na zemědělství, 13,5 mld. USD na zahraniční pomoc.

ZÁSADA IX.

Prohibice drog funguje

Zastánci legalizace často srovnávají prohibici drog s prohibicí alkoholu na počátku tohoto století. Jejich hlavním argumentem je, že není možné zakázat lidem užívat látky, které užívat chtějí. Účastníci Fóra proti legalizaci vyjádřili názor, že odpůrci legalizace by měli poukazovat na úspěchy prohibice a stále zdůrazňovat pozitivní pokrok v letech 1979 až 1994 v oblasti snižování úrovně poptávky po drogách.

Po zrušení prohibice alkoholu zmizelo riziko trestu odnětí svobody pro přepravce alkoholu, ale zvýšil se počet případů odnětí svobody za trestné činy související s alkoholem, což dokazuje, že prohibice alkoholu lidi od jeho konzumace zrazovala. Stejná situace by nastala v případě legalizace drog. Jakmile bude užívání drog vládou podporováno, značně se rozšíří. Je také důležité vzít v úvahu, že po zrušení prohibice se organizovaný zločin přesunul do jiných oblastí; je tedy velmi pravděpodobné, že totéž by se stalo v případě legalizace drog.

Další příklady proti legalizaci drog:

- V roce 1992 Dr. Mark MOORE v článku "Actually, Prohibition Was a Success" (Prohibice byla vlastně úspěšná) uvedl, že konzumace alkoholu se v letech prohibice snížila o 30 až 50 %. Počet přijatých osob do psychiatrických ústavů v důsledku psychózy vyvolané alkoholem se snížil o 50 %.
- Robert PETERSON, ředitel Úřadu pro kontrolu drog v Michiganu, prohlašuje: "Od odvolání prohibice se konzumace alkoholu ztrojnásobila."
- Alkohol má na rozdíl od současných ilegálních drog dlouhou historii a sehrává důležitou sociální úlohu v mnoha kulturách. Pokud si ho konzument dává v malém množství, škodlivé účinky jsou minimální.

ZÁSADA X:

Legalizace drog by měla negativní dopad na společenské vrstvy obyvatelstva s nízkým příjmem

Někteří zastánci legalizace drog prohlašují, že současná restriktivní drogová politika má negativní dopad na chudé komunity.

Drogové zákony USA však chtějí ochránit občany před poškozením a degradací, které ilegální drogy způsobují. Je-li jedna ekonomická skupina neúměrně poškozována implementací současných zákonů, pak by se tento problém měl řešit ve správném kontextu a ne legalizací drog.

Účastníci konference vyjádřili nesouhlas s myšlenkou, že legalizací drog by se zlepšilo sociální postavení chudých. Zastánci legalizace drog tvrdí, že po jejím zavedení by za rozšiřování drog bylo vězněno méně lidí a násilí související s rozšiřováním drog by se snížilo. Tento argument předpokládá, že násilí související s drogami je omezeno převážně na

soupeřící drogové gangy. Ve skutečnosti však většinu násilných trestných činů páchají osoby nacházející se pod vlivem drog.

Počet dysfunkčních rodin, neschopnost získat zaměstnání, násilí v rodinách, zničené životy - to vše by se rozrostlo ve společenských skupinách s nízkými příjmy stejně jako v každé jiné skupině. Po legalizaci drog by všechny společenské skupiny byly svědky rozšiřujícího se atypického chování vyvolaného následky užívání drog; zvýšeného výskytu případů zanedbávání péče o děti; rozpadu a nestability rodiny; zvýšení počtu porodů zdravotně postižených dětí v důsledku užívání drog ženami v době těhotenství; zvýšení nákladů na sociální péči; ztráty produktivity; nárůstu autonehod způsobených řidiči pod vlivem drog; růstu počtu průmyslových havárií způsobených závislými osobami; vzrůstu absencí; zvýšení počtu pacientů v nemocničních zařízeních a případů úmrtí předávkováním. Legalizace drog by vedla k morálnímu úpadku společnosti.

TERMINOLOGIE

Legalizace - Jednoduše řečeno znamená, že něco ilegálního učiníme legálním. V kontextu drogové politiky může mít tento termín pro různé osoby různý význam. Pro někoho to může znamenat, že ilegální drogy se zlegalizují tak, aby je mohli užívat všichni; pro jiného, že se určité ilegální drogy zlegalizují tak, aby je mohly užívat pouze určité osoby. Neexistuje konkrétní definice legalizace, protože charakteristické parametry legalizace se mezi jejími zastánci liší. Tento termín je proto nutno dále definovat pomocí těchto otázek: Kdo bude smět drogy užívat? Které drogy? V jaké koncentraci? Kde a kdy? S jakými omezeními? Kdo bude provádět regulaci, případně jaká instituce? Kdo ji bude prosazovat, případně jaká instituce?

Odstranění právního postihu - Tento termín se používá k popisu odstranění nebo snížení kriminálních postihů za určité činy. V kontextu drogové politiky se jedná o pojmově široký termín, který často obsahuje řadu opatření, například odstranění kriminálních postihů za pouhé vlastnictví drogy nebo snížení trestu za vlastnictví malého množství ilegálních drog.

Kategorizované drogy - Tento termín se vztahuje na klasifikační systém drog na státní a federální úrovni, který reguluje přístup k psychoaktivním drogám. Rozlišuje mezi drogami s velkým návykovým potenciálem, například marihuanou a heroinem, u nichž lékařské a vědecké asociace došly k závěru, že se nemají používat pro lékařské nebo terapeutické účely, a mezi ostatními drogami s nižším návykovým potenciálem, které jsou povolené pro lékařské nebo terapeutické účely.

Snížení škodlivosti - Tento termín se vztahuje na koncepci ochrany veřejného zdraví, kdy se snižují zdravotní následky vyplývající z určitého rizikového chování. V kontextu drogové politiky se tento termín často používá k popisu konkrétních programů, které se snaží snížit přenos infekčního onemocnění. Poměrně často se také používá termínu "minimalizace škodlivosti".